

पद चालीसको लुकेको इतिहास - सङ्ख्या सोह

दोस्रो धिक्कार - भाग तीन

Jeff Pippenger

2026-06-18

जोन्सको तर्क

प्रकाशितवाक्य चौध अध्यायको पहिलो स्वर्गदूतलाई त्यसपछि आउने अन्य दुई स्वर्गदूतबाट अलग गर्न सकिँदैन भन्ने जोन्सको तर्क चट्टानझैँ दृढ छ। ती तीन स्वर्गदूतहरू र तुरहीका स्वर्गदूतहरूबीचको संरचनात्मक सम्बन्धबारे उनको पहिचान पूर्णतः अभेद्य छ। निःसन्देह, उनको जोड प्रकाशितवाक्य चौध अध्यायका ती तीन स्वर्गदूतहरूमाथि नै थियो, तर तिनीहरूलाई “अविभाज्य” रूपमा लागू गर्ने तर्क तिनअघि आएका सबै स्वर्गदूतहरूका लागि पनि उस्तै वैध छ।

उनले प्रकाशको पुस्तक अध्याय चौधका तीन स्वर्गदूतहरूमा ध्यान केन्द्रित गरिरहेकाले, आफ्नो तर्कलाई त्यसको अन्तिम निष्कर्षसम्म पुऱ्याएनन्। अन्ततः, प्रकाशको पुस्तक अध्याय चौधका तीन स्वर्गदूतहरूसँग पाँचौँ, छैटौँ र सातौँ हायका तुरहीहरूलाई जोड्न उनले प्रयोग गरेको तर्कले, तुरहीहरूको शृङ्खलालाई सात तुरही स्वर्गदूतहरूमध्ये पहिलोसम्मै फर्काएर लैजानु पनि समावेश गर्दथ्यो।

अनि मैले परमेश्वरको सामुन्ने उभिएका सात स्वर्गदूतहरू देखें; र तिनीहरूलाई सात वटा तुरही दिइयो। ... अनि सात वटा तुरही भएका ती सात स्वर्गदूतहरूले फुक्नलाई आफूलाई तयार पारे। प्रकाश 8:2, 6

स्वर्गदूतहरूको शृङ्खला “सात” तुरहीका स्वर्गदूतहरूबाट आरम्भ हुन्छ, र प्रकाशको पुस्तकमा स्वर्गदूतहरूको क्रम पहिलो तुरहीदेखि लिएर तेस्रो स्वर्गदूतको पशुको छापसम्बन्धी चेतावनीसम्म फैलिएको छ। पहिलो चार तुरहीहरू र अन्तिम तीन धिक्कारका तुरहीहरूबीच भिन्नता पहिचान गरेकोमा जोन्स सही छन्, किनकि त्यो “चार र तीन” भविष्यसूचक संरचना मण्डलीहरू र छापहरूमा पनि पाइन्छ। प्रकाशको पुस्तकमा तीन साक्षीहरूको आधारमा स्थापित भएको यस तथ्यले, हेर्न चाहनेहरूलाई, यो बुझ्न अनुमति दिन्छ कि सात, प्रतीकको रूपमा, चारलाई पनि प्रतीकको रूपमा र तीनलाई पनि प्रतीकको रूपमा समेट्दछ।

एक दैवी सम्बन्ध

हामीले हालैको विगतमा पहिचान गर्दै आएका कुरा यो हो कि प्रकाशको पुस्तक अध्याय चौधका पहिलो र दोस्रो स्वर्गदूतहरू इस्लामसम्बन्धी प्रथम र दोस्रो धिक्कारको समय-भविष्यवाणीबाट सामर्थ्यप्राप्त हुन्छन्, र तेस्रो स्वर्गदूतको सामर्थ्यप्रदान 9/11 मा तेस्रो धिक्कारको परिपूर्तिद्वारा सम्पन्न हुन्छ। जोन्सको प्रयोगले के पहिचान गराउँछ भने, (यद्यपि उनले मेरो बुँदा प्रस्तुत गरेका थिएनन्), प्रकाशको पुस्तक अध्याय आठको पहिलो तुरहीका स्वर्गदूतदेखि लिएर प्रकाशको पुस्तक अध्याय एघारको तेस्रो धिक्कारको तुरहीसम्मको प्रत्येक स्वर्गदूत प्रकाशको पुस्तक अध्याय चौधका तीन स्वर्गदूतहरूसँग अविच्छेद्य रूपमा सम्बन्धित छ। तिनीहरू एउटै भविष्यसूचक रेखाभित्रका प्रतीकहरू हुन्। प्रत्येक स्वर्गदूतले प्रतिनिधित्व गर्ने विभिन्न भूमिकाहरू बुझ्न तिनीहरूलाई यसरी नै चिन्नु आवश्यक छ। त्यसैले जसरी सात चर्चहरू, छापहरू, र तुरहीहरूले सातको प्रतिनिधित्व गर्दछन्, र साथै सातको समग्र प्रतीकवादभित्र चार र तीनको प्रतीकलाई पनि (चर्चहरू, छापहरू, र तुरहीहरू) प्रतिनिधित्व गर्दछन्; त्यसरी नै सात तुरहीका स्वर्गदूतहरूमध्ये पहिलोदेखि लिएर तेस्रो स्वर्गदूतसम्मको स्वर्गदूतहरूको रेखालाई समग्र रूपमा विचार गरिनुपर्छ। यसले एघार स्वर्गदूतहरूको एउटा रेखा पहिचान गराउँछ।

प्रकाशको पुस्तक अध्याय चौधका तीन स्वर्गदूतहरूले न्यायको आरम्भको घोषणा गर्ने मिलेराइटहरूको चेतावनी-सन्देशलाई प्रतिनिधित्व गर्छन्, र त्यसपछिका रूपमा न्यायको समाप्तिको घोषणा गरिरहेको एक लाख चवालीस हजारको चेतावनी-सन्देशलाई पनि प्रतिनिधित्व गर्छन्।

सातवटा तुरहीहरूले ती शक्तिहरूलाई जनाउँछन्, जसलाई परमेश्वरले सूर्यपूजालाई लागू गर्ने जातिहरूमाथि न्याय ल्याउन आफ्नो प्रबन्धद्वारा प्रयोग गर्नुभयो।

पहिला चार तुरहीहरूले सन् ४७६ सम्ममा पश्चिमी रोमको क्रमिक पतनलाई पहिचान गर्छन्।

पाँचौँ र छैटौँले सन् 1449 देखि 1453 सम्म पूर्वी रोमको पतनलाई संकेत गर्छन्।

अन्तिम तीन तुरहीहरूले तीन विपत्तिका इस्लामलाई प्रतिनिधित्व गर्छन्।

प्रकाशको पुस्तकको दशौँ अध्यायमा रहेको स्वर्गदूत ख्रीष्ट हुनुहुन्छ, जो आरम्भमा आन्दोलनलाई सामर्थ्य दिन अवतरित हुनुहुन्छ; अनि उहाँ फेरि प्रकाशको पुस्तकको अठारौँ अध्यायमा अन्त्यमा आन्दोलनलाई सामर्थ्य दिन अवतरित हुनुहुन्छ।

सातौँ तुरहीले न्यायको आरम्भसँगै, जो प्रतिरूपात्मक प्रायश्चित्तको दिन हो, २२ अक्टोबर १८४४ मा बज्जन् सुरु गर्‍यो। जुबिलीको तुरही प्रायश्चित्तको दिनमा बजाइनु पर्ने थियो। त्यसैले न्यायमा दुईवटा तुरही बजाइन्छन्; जुबिलीको तुरही र सातौँ तुरही।

तब तिमीहरूले सातौँ महिनाको दशौँ दिनमा जुबिलीको तुरही बजाउन लगाऊ; प्रायश्चित्तको दिनमा तिमीहरूले आफ्नो सारा देशभरि तुरही बजाऊ। अनि तिमीहरूले पचासौँ वर्षलाई पवित्र ठहराऊ, र त्यस देशभरिका सबै बासिन्दाहरूका निम्ति सारा देशभरि स्वतन्त्रताको घोषणा गर; त्यो तिमीहरूका निम्ति जुबिली हुनेछ; र तिमीहरू प्रत्येक जना आफ्नो आफ्नो सम्पत्तिमा फर्कनेछौ, र तिमीहरू प्रत्येक जना आफ्नो आफ्नो परिवारकहाँ फर्कनेछौ। त्यो पचासौँ वर्ष तिमीहरूका निम्ति जुबिली हुनेछ: त्यसमा तिमीहरूले न त रोप्नु, न त आफैं उम्रेको अन्न कटनी गर्नु, न त नछाँटिएको दाखबारीका अङ्गुर बटुल्नु। लेवीय व्यवस्था 25:9-11।

लैव्यव्यवस्थाको ठीक अर्को अध्यायमा अवस्थित “सात पल्ट” इस्राएलको तितरबितर पारिने प्रसङ्गलाई चिनाउने सन्दर्भ, प्रायश्चित्तको दिनमा जुबिलीको तुरही फुक्नुपर्ने आज्ञासम्म ल्याउने पदहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ।

इस्राएलका सन्तानहरूसित बोल, र तिनीहरूलाई भन, जब तिमीहरू त्यस देशमा प्रवेश गर्नेछौ, जुन म तिमीहरूलाई दिन्छु, तब त्यो देशले परमप्रभुको निम्ति शबाथ मान्नेछ। छ वर्षसम्म तैले आफ्नो खेतमा बीउ छर्नेछस्, र छ वर्षसम्म तैले आफ्नो दाखबारी छाँट्नेछस्, र त्यसको फल बटुल्नेछस्; तर सातौँ वर्षमा देशको निम्ति पूर्ण विश्रामको शबाथ हुनेछ, परमप्रभुको निम्ति शबाथ; तैले न आफ्नो खेतमा बीउ छर्नु, न आफ्नो दाखबारी छाँट्नु। आफ्नो बालीबाट आफैं उम्रिएको अन्न तैले नकाट्नु, न छाँटिएको नभएको आफ्नो दाखलताको अङ्गुर बटुल्नु; किनकि त्यो देशको निम्ति विश्रामको वर्ष हो। देशको शबाथको उपज तिमीहरूका भोजनको निम्ति हुनेछ; तेरो निम्ति, तेरो दासको निम्ति, तेरी दासीको निम्ति, तेरो ज्यालादारी नोकरको निम्ति, र तँसँग बसोबास गर्ने परदेशीको निम्ति पनि; तेरा गाईवस्तुका निम्ति, र तेरो देशमा रहेका वन्य पशुहरूका निम्ति पनि, त्यसको सारा उपज भोजन हुनेछ। अनि तैले आफ्ना निम्ति वर्षका सात शबाथ गनू, अर्थात् सात पटक सात वर्ष; र वर्षका ती सात शबाथको अवधि उनन्चास वर्ष हुनेछ। लैव्यव्यवस्था २५:२-८।

जब मिलरले छब्बीसौँ अध्यायमा भूमिको निम्ति निर्धारित विश्राम-दिन, अर्थात् शबाथ, भङ्ग गरेको कारण इस्राएलमाथि आएको न्यायलाई बुझ्ने, तब उनले “एक दिनले एक वर्षलाई जनाउँछ” भन्ने सिद्धान्त लागू गरे र एक वर्ष तीन सय साठी दिनको हुन्छ, तथा सात गुणा तीन सय साठी भनेको करार भङ्ग गरेको दण्डस्वरूप दुई हजार पाँच सय बीस वर्ष हुने कुरा पत्ता लगाए। यो नै उनले पत्ता लगाएको पहिलो भविष्यवाणीसम्बन्धी सत्य थियो। यही ती सत्यहरूको जग हो, जसले मिलरको कार्यद्वारा ख्रीष्टले राख्नुभएको जगको निर्माण गर्‍यो। जुबिलीको तुरही छुटकारा र स्वतन्त्रताको घोषणा हो।

सातौँ तुरही तेस्रो हायको इस्लाम हो।

तर सातौँ स्वर्गदूतको स्वरका दिनहरूमा, जब उसले तुरही फुक्न आरम्भ गर्नेछ, तब परमेश्वरको रहस्य पूरा हुनेछ, जसरी उहाँले आफ्ना सेवक अगमवक्ताहरूलाई घोषणा गर्नुभएको थियो। प्रकाश १०:७.

इस्लामको सातौँ तुरही बाह्य भविष्यवाणीसम्बन्धी सत्य हो, र जुबिलीको तुरही विश्वासद्वारा धर्मी ठहराइने—अर्थात् पापबाट छुटकाराको—आन्तरिक भविष्यवाणीसम्बन्धी सत्य हो, जसलाई सेस्टर ह्वाइटका अनुसार सत्यतामा तेस्रो स्वर्गदूत भनिएको छ। सातौँ तुरही बजिरहेको अवधिमा, “तिमीहरूभित्र ख्रीष्ट, महिमाको आशा” भन्ने रहस्य सिद्ध पारिनेछ, जब ख्रीष्टले आफ्नो दिव्यत्वलाई एक लाख चवालीस हजार जनाको मानवतासँग एकताबद्ध गर्नुहुनेछ। त्यसपछि परमेश्वरको छाप प्राप्त गर्नेहरूले चेतावनीको तुरही-सन्देश घोषणा गर्नेछन्, जसलाई तेस्रो धिक्कारको रूपमा पनि, तथा तेस्रो स्वर्गदूतको चेतावनीको रूपमा पनि प्रतिरूपित गरिएको छ। जब त्यो स्वर्गदूत, जो येशू ख्रीष्ट स्वयंभन्दा कम व्यक्तित्व हुनुहुन्न, आफ्नो हातमा सन्देश लिएर ओर्लनुहुन्छ, तब तेस्रो धिक्कारले तेस्रो स्वर्गदूतको सन्देशलाई सामर्थ्य प्रदान गर्दछ।

जब हामी यो पहिचान गर्छौं कि पहिलो र दोस्रो हायको समयसम्बन्धी भविष्यवाणीले पहिलो स्वर्गदूतको सन्देशलाई सामर्थ्य प्रदान गर्‍यो, र तेस्रो हायको भविष्यवाणीले तेस्रो स्वर्गदूतको सन्देशलाई सामर्थ्य प्रदान गर्दछ, तब हामी तुरहीहरूलाई ‘आइतबार-पालनको प्रवर्तनको प्रत्युत्तरस्वरूप रोममाथि ल्याइएका न्यायहरू’ का रूपमा पहिचान गरिरहेका हुन्छौं। ती ईश्वरीय न्यायहरू, विशेषतः अन्तिम तीन हाय-तुरहीहरू, प्रकाश १४ का तीन स्वर्गदूतहरूको चेतावनी-सन्देशसँग मिल्छन् र समानान्तर रूपमा चल्छन्। मिलेराइट इतिहासमा दुई हाय र दुई स्वर्गदूत, र एक लाख चौवालीस हजारको इतिहासमा तेस्रो हाय र तेस्रो स्वर्गदूत। पहिलो र दोस्रो स्वर्गदूतहरूको प्रारम्भिक इतिहासमा, न्यायको उद्घाटनको सन्देशलाई पहिलो र दोस्रो हायसम्बन्धी इस्लामको एक पूर्तिद्वारा सामर्थ्य प्रदान गरिएको थियो। तेस्रो स्वर्गदूतको अन्तिम इतिहासमा, न्यायको समापनको घोषणा गर्ने सन्देशलाई तेस्रो हायसम्बन्धी इस्लामको एक पूर्तिद्वारा सामर्थ्य प्रदान गरिएको थियो।

सुरु र अन्त्यमा भएको सामर्थ्यप्रदानलाई प्रकाश दस र अठारको स्वर्गदूतद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएको थियो, “जो येशू ख्रीष्टभन्दा कम कुनै व्यक्तित्व हुनुहुन्नथ्यो।” इस्लामको बाह्य सन्देश र न्यायको आन्तरिक सन्देश बाह्य तेस्रो हाय तुरही हो, र न्यायको आन्तरिक सन्देश तेस्रो स्वर्गदूतको तुरही हो। इस्लामको बाह्य तुरही दुई हजार पाँच सय बीस वर्षको अगमवाणी हो, र तेस्रो स्वर्गदूतको आन्तरिक तुरही तेईस सय वर्ष हो। दुवै मृतकहरूको न्यायको उद्घाटनमा आइपुगे र बजाइए, र दुवै फेरि जीवितहरूको न्यायको उद्घाटनमा आइपुगे।

प्रकाशको पुस्तकको दसौँ अध्यायको स्वर्गदूत इस्लामसम्बन्धी भविष्यवाणीको पूर्तिमा सन् १८४० को अगस्ट ११ मा अवतरित भयो, र यसो गर्दा त्यस स्वर्गदूतले इस्लामसम्बन्धी भविष्यवाणीको एक पूर्तिसहित प्रकाशको पुस्तकको अठारौँ अध्यायको स्वर्गदूतको अवतरणको प्रतिरूप प्रस्तुत गर्‍यो। सन् ३२१ मा आइतबारको व्यवस्थासम्बन्धी विद्रोहमाथि, र त्यसपछि फेरि सन् ५३८ मा भएको विद्रोहमाथि परमेश्वरको न्याय पहिलो छ वटा तुरहीद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएको छ, र चाँडै आउन लागेको आइतबारको व्यवस्थासम्बन्धी विद्रोहमाथिको उहाँको न्याय सातौँ तुरहीद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएको छ, जुन तेस्रो हाय पनि हो र तेस्रो स्वर्गदूत पनि हो। अक्टोबर २२, १८४४ मा न्यायको आरम्भसम्बन्धी चेतावनीको सन्देश र ९/११ मा जीवितहरूको न्यायसम्बन्धी चेतावनीको सन्देश—यी दुवै जोन्सले प्रस्तुत गरेको क्रमअनुसार सातौँ स्वर्गदूतद्वारा सामर्थ्यवान् बनाइएका थिए। आठौँ र नवौँ अध्यायमा छ वटा तुरहीका स्वर्गदूतहरू छन्; त्यसपछि दसौँ अध्यायमा त्यो स्वर्गदूत अवतरित हुन्छ, जो येशू ख्रीष्टभन्दा कम व्यक्तित्व होइन। स्वर्गदूतहरूको क्रमशृङ्खलामा उहाँ सातौँ हुनुहुन्छ, जसको पछि एघारौँ अध्यायमा तेस्रो हाय आउँछ, जुन सातौँ तुरही हो, जसले सन् १८४४ मा बज्ज आरम्भ गर्‍यो, तर प्रकाशको पुस्तकको चौधौँ अध्यायमा नवौँ, दशौँ र एघारौँ स्वर्गदूतहरूतर्फ लैजाने स्वर्गदूतहरूको शृङ्खलामा त्यो आठौँ हो।

तेस्रो स्वर्गदूतको सन्देशलाई पहिलो र दोस्रो स्वर्गदूतका सन्देशहरूबाट पृथक् गर्न सकिँदैन, तर यसलाई परमेश्वरको धर्मत्यागमाथिको न्यायका सातवटा तुरहीहरूबाट पनि अलग गर्न सकिँदैन। प्रकाशको पुस्तकको आठौँ अध्यायमा उल्लिखित न्यायका पहिलो चार तुरहीहरूले सन् ३२१ मा कन्स्टान्टिनद्वारा जारी गरिएको पहिलो आइतबार-सम्बन्धी

व्यवस्थापश्चात् पश्चिमी रोमको क्रमिक पतनलाई पहिचान गर्छन्, र यसको आरम्भ सन् ३३० मा उनले साम्राज्यलाई पूर्व र पश्चिममा विभाजन गरेदेखि भएको थियो।

“जब हाम्रो राष्ट्रले आफ्ना विधायी परिषद्हरूमा मानिसहरूको धार्मिक विशेषाधिकारसम्बन्धी विषयमा तिनीहरूको विवेकलाई बाँध्ने कानूनहरू बनाउनेछ, आइतबारको पालनलाई लागू गर्नेछ, र सातौँ-दिनको सबाथ मात्रैहरूका विरुद्ध दमनकारी शक्ति प्रयोग गर्नेछ, तब परमेश्वरको व्यवस्था हाम्रो देशमा सबै व्यावहारिक अभिप्रायका लागि शून्य तुल्याइनेछ; र राष्ट्रिय धर्मत्यागपछि राष्ट्रिय विनाश आउनेछ।” Review and Herald, December 18, 1888.

राष्ट्रिय धर्मत्यागले राष्ट्रिय विनाश ल्याउने सिद्धान्त कन्स्टान्टिनको राष्ट्रमाथि पहिलो चार तुरहीहरूको आरम्भसँगै आयो, जसले ४७६ सम्म पश्चिमी रोमलाई अन्त्यमा पुऱ्यायो। पूर्वी रोम १४५३ मा आफ्नो अन्त्यमा पुग्यो, यद्यपि भविष्यवाणीअनुसार उसले जुलाई २७, १४४९ मा आफ्नो राष्ट्रिय सार्वभौमिकता गुमाइसकेको थियो। एकै रातमा पराजित भएको बाबेलभन्दा भिन्न, रोम—पश्चिमी र पूर्वी दुवै—क्रमिक रूपमा आफ्नो अन्त्यतर्फ पुऱ्याइयो। ४७६ सम्म पहिलो चार तुरहीहरूको अधीनमा पश्चिमी रोमको पतनले संयुक्त राज्य अमेरिकाको चार तुरहीहरूको अधीनमा हुने पतनलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ, जसले एक तहमा १७९८ मा सुरु भई आइतबारको व्यवस्थासम्म समाप्त हुने संयुक्त राज्य अमेरिकाका चार पुस्ताहरूलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ। ती चार पुस्ताहरू एड्भेन्टवादका चार पुस्ताहरूसँग समानान्तर छन्, जो प्रकाशको पुस्तक अध्याय २ का पहिलो चार मण्डलीहरूसँग, इजकिएल अध्याय ८ का क्रमशः बढ्दै जाने चार घृणित कुराहरूसँग, र योएलको पुस्तकका सलहका चार तरङ्गहरूसँग समानान्तर छन्।

किनकि परमप्रभु यहीवा यसो भन्नुहुन्छ: जब म यरूशलेममाथि मेरा चार कठोर न्यायहरू—तरवार, अनिकाल, हानिकारक जन्तु, र महामारी—पठाउँछु, ताकि त्यसबाट मानिस र पशु दुवैलाई निर्मूल पार्छु, तब झन् कति अधिक! इजकिएल 14:21.

पाँचौँ र छैटौँ तुरहीले पूर्वी रोमलाई पतन गराए, र अगमवाणीगत सम्बन्धमा पश्चिमी रोमसँगको सन्दर्भमा पूर्वी रोमले राज्यलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ। पश्चिमी रोमले मण्डलीलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ। पश्चिमी रोमले संयुक्त राज्य अमेरिकालाई पनि प्रतिनिधित्व गर्दछ, जो पश्चिमी रोमझैँ पहिले विजित हुन्छ।

“जब धार्मिक स्वतन्त्रताको भूमि अमेरिका झूटो सब्बाथलाई आदर गर्न मानिसहरूको विवेकमाथि बलपूर्वक दबाव दिँदै र तिनीहरूलाई बाध्य पार्दै पोपसत्तासँग एक हुनेछ, तब पृथ्वीका हरेक देशका मानिसहरू उसको उदाहरण पछ्याउन डोऱ्याइनेछन्।” Testimonies, volume 6, 18.

पहिला चार तुरहीले अमेरिकी इतिहासका चार पुस्तालाई प्रतिनिधित्व गर्छन्, र जब संयुक्त राज्य अमेरिका पतन हुन्छ, तब दानियेल ११ को पद ४१ को गौरवशाली देश भर्खरै पतन भएको हुन्छ, र त्यसपछिको अर्को अवरोध मिश्र हो, जो संसारका बाँकी राष्ट्रहरूको प्रतीक हो। तब संयुक्त राष्ट्रसंघ, जो ती दस राजाहरू हुन्, प्रकाश १७ मा भनिएझैँ ‘अल्पकाल—एक घण्टा’ का लागि आफ्नो सातौँ राज्य पापतन्त्रलाई दिन सहमत हुन्छन्। यो हेरोदको जन्मदिनको भोजमा घटित हुन्छ, जब उसले आफ्नो राज्यको आधा भाग दिने प्रतिज्ञा गर्दछ। हेरोदको जन्मदिनको भोजमा, त्यही घण्टामा पर्खालको पलस्तरमाथि लेखाइ प्रकट हुन्छ, र बेलशज्जर मारिन्छ। त्यो घण्टा आइतबारको व्यवस्थामा आइपुग्छ र मानव अनुग्रह-अवधिको समाप्तिसम्म जारी रहन्छ। सातौँ राज्य विजय गरिन्छ, जसको पूर्वछाया सन् १४५३ मा ढलेका कन्स्टान्टिनोपलका पर्खालहरूको विनाशद्वारा देखाइएको छ। संयुक्त राज्य अमेरिकामा आइतबारको व्यवस्थादेखि, जसको पूर्वछाया १४४९ ले दिएको छ, सन् १४५३ मा कन्स्टान्टिनोपलको पतनसम्म चार प्रतीकात्मक वर्ष हुन्छन्। पापतन्त्रले आफ्नो घातक घाउ सन् १७९८ मा प्राप्त गर्‍यो।

दानिएल ११:४० मा पापसत्ता सन् १७९८ मा, अन्तको समयमा, पतन भयो। त्यसपछि दक्षिणका राजा सन् १९८९ मा, अन्तको समयमा, पतन भए। पद ४१ मा संयुक्त राज्य अमेरिका पतन हुन्छ, पद ४२ मा मिस्र पतन हुन्छ, र पद ४५ मा पापसत्ता आफ्नो दोस्रो तथा अन्तिम पतनमा पुग्छ।

“दानिएल र प्रकाशको पुस्तकमा स्पष्ट पारिएझैँ राष्ट्रहरूको उदय र पतनबाट हामीले केवल बाह्य र सांसारिक महिमा कति मूल्यहीन हुन्छ भन्ने कुरा सिक्नुपर्छ। बाबेल, आफ्नो सम्पूर्ण शक्ति र वैभवसहित—जसको तुलनात्मक दृश्य यस संसारले त्यसपछि कहिल्यै देखेको छैन,—त्यो शक्ति र वैभव, जुन त्यस समयका मानिसहरूलाई यति स्थिर र दिगो देखिन्थ्यो,—कति पूर्ण रूपले लोप भएको छ! ‘घाँसको फूल’झैँ, त्यो नष्ट भयो। याकूब १:१०। त्यसरी नै मादी-फारसी राज्य, र यूनान तथा रोमका राज्यहरू पनि नष्ट भए। अनि परमेश्वरलाई आफ्नो आधार नबनाउने हरेक कुरा यसरी नै नष्ट हुन्छ। केवल त्यही कुरा रहिरहन्छ, जो उहाँको उद्देश्यसँग गाँसिएको छ, र उहाँको चरित्रलाई अभिव्यक्त गर्दछ। उहाँका सिद्धान्तहरू नै यस संसारले चिनेका एकमात्र अटल वस्तुहरू हुन्!” Prophets and Kings, 548.

एकतालीसौँ पदमा संयुक्त राज्य अमेरिका (झूटा अगमवक्ता) को पतन १४४९ द्वारा पूर्वछायाङ्कित गरिएको थियो, र बयालीसौँ पदमा मिश्र (नाग) को पतन १४५३ द्वारा पूर्वछायाङ्कित गरिएको थियो, अनि पोपतन्त्र (पशु) १७९८ द्वारा पूर्वछायाङ्कित रूपमा सहायता गर्न कोही नभई आफ्नो अन्तमा पुग्दछ। झूटा अगमवक्ता र नागलाई तुरहीका शक्तिहरूद्वारा तल झारिन्छ, र पशुलाई नागको शक्तिद्वारा तल झारिन्छ।

चार संख्या कुनै राज्यको विघटनको प्रतीक हो। सिकन्दरको राज्य चार राज्यहरूमा विघटित भयो, र चौथो पुस्तामा मिश्र लाल समुद्रमा डुब्यो, अनि इज्जिकिएल आठको चौथो घृणित कर्ममा इस्राएल सूर्यलाई दण्डवत् गरिरहेको छ। पृथ्वीको पशुमा प्रोटेस्टेन्टवाद र रिपब्लिकनवादका चार पुस्ताहरू १७९८ मा आरम्भ भए र दुवै सीडहरूका लागि चाँडै आउने आइतबारको व्यवस्थामा समाप्त हुन्छन्। यरूशलेममाथिका इज्जिकिएलका चार कठोर न्यायहरूले संयुक्त राज्य अमेरिकामाथिका चार न्यायहरूको दृष्टान्त दिन्छन्, र बाइबलीय भविष्यवाणीको छैटौँ राज्यमाथिका ती चार न्यायहरूले १४४९ देखि १४५३ सम्मका चार वर्षहरूको पूर्वछाया दिन्छन्, जब बाइबलीय भविष्यवाणीको सातौँ राज्यले वेश्या टायरले शासन गर्ने मण्डली र राज्यको सम्बन्धमा आफ्नो राज्यको आधा भाग पापसत्तालाई दिन सहमत हुन्छ।

१४४९ देखि १४५३ सम्मका चार वर्षहरूले आइतबारको व्यवस्थाको समयमा सातौँ राज्यको पतनलाई प्रतिनिधित्व गर्छन्, र तिनले आइतबारको व्यवस्थादेखि अनुग्रहको समय बन्द नहुँदासम्म आठौँ राज्यको पतनको अवधिलाई पनि प्रतिनिधित्व गर्छन्। मिश्रको विजय, जो संसार हो र साथै त्यो अजिङ्गर पनि हो जो पापतन्त्रलाई दिइएको छ, १४४९ देखि १४५३ सम्मका चार वर्षहरूले प्रतीकित गरेको अवधिको आरम्भमा रहेको एक प्रयावृत्त हो। यसले आइतबारको व्यवस्थाको समयमा कन्स्टान्टिनोपलको पतनलाई चिह्नित गर्दछ, र फेरि माइकल उठि खडा हुँदा पनि। माइकल उठि खडा हुँदा प्रेरणाअनुसार ती चार स्वर्गदूतहरू पूर्ण रूपमा मुक्त गरिन्छन्।

“मैले देखेँ कि चार स्वर्गदूतहरूले चारै बतासलाई येशूको पवित्रस्थानमा हुने काम पूरा नहुन्जेल थामिराख्नेछन्, र त्यसपछि अन्तिम सात विपत्तिहरू आउनेछन्।” Early Writings, 36.

अलेक्जेन्डरको राज्यका चार विभाजन, पश्चिमी रोममाथि चार तुरहीहरू, पूर्वी रोममाथि छोडिएका चार बतासहरू, यरूशलेममाथि चार कठोर न्यायहरू, र पापसत्ताको अन्त हुँदा, सहायता गर्ने कोही पनि नहुँदा, छोडिएका चार बतासहरू। यसरी प्रस्तुत गरिएका यी अगमवाणीगत प्रतीकहरूका साथ, हामी दोस्रो हायलाई छिट्टै आउन लागेको आइतबारको व्यवस्थामा लागू गर्ने सन्दर्भमा विचार गर्नेछौँ।

फ्लोरेन्सको महासभा

१४३९ मा, फ्लोरेन्स परिषद्मा (जसलाई फ्लोरेन्सको एकता पनि भनिन्छ), पूर्वी अर्तोडक्स चर्चका प्रतिनिधिहरूले (बाइजेन्टाइन सम्राट जोन अष्टम पलाइओलोगोस र कन्स्टान्टिनोपलका पाट्रिआर्कको नेतृत्वमा) रोमन क्याथोलिक चर्चसँग एकताको औपचारिक आदेशपत्रमा हस्ताक्षर गरे। उनीहरूले रोमका पोपलाई सम्पूर्ण चर्चको प्रमुख (सर्वोच्च अधिकार)का रूपमा मान्यता दिन सहमति जनाए।

किनकि पति पत्नीको शिर हो, जसरी ख्रीष्ट मण्डलीको शिर हुनुहुन्छ; र उहाँ शरीरका उद्धारकर्ता हुनुहुन्छ।
एफिसी ५:२३।

नाइसिन विश्वासघोषणा

सम्राट र कुलपतिले निकेनी धर्मस्वीकारमा रहेको “फिलिओक्वे उपवाक्य” स्वीकार गरे, जुन निकेनी धर्मस्वीकारमा थपिएको एउटा प्रावधान थियो, र जसले पवित्र आत्मा पिता र पुत्रबाट प्रस्थान गर्नुहुन्छ भनी दाबी गर्थ्यो। निकेनी धर्मस्वीकार क्याथोलिक विश्वासको इतिहासभित्रका सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण र व्यापक रूपमा प्रयोग गरिएका घोषणाहरूमध्ये एक हो। निकेनी धर्मस्वीकार क्याथोलिक विश्वासका मूल तत्त्वहरूको औपचारिक सारसंक्षेप हो। यो मूलतः येशू ख्रीष्ट को हुनुहुन्छ भन्ने सत्यको रक्षा गर्न लेखिएको थियो। सन् ३२५ मा एक ठूलो विवाद उत्पन्न भयो, किनकि आरियस नामका एक पूजाहारीले येशू परमेश्वर पिता द्वारा सृष्टि गरिनुभएको हो र उहाँ पूर्ण रूपमा परमेश्वर हुनुहुन्न भनी शिक्षा दिएका थिए।

सम्राट् कोन्स्टान्टिनले यस विवादलाई टुंग्याउन नाइसियाको प्रथम परिषद् बोलाए। त्यस परिषद्ले दृढतापूर्वक पुष्टि गर्‍यो कि येशू पूर्णरूपमा परमेश्वर हुनुहुन्छ, पितासँग “उही सारतत्त्वका” हुनुहुन्छ। पछि ३८१ मा कोन्स्टान्टिनोपलको परिषद्मा उक्त विश्वासघोषणा विस्तार गरियो। यस बिन्दुमा यो ध्यान दिनुपर्ने कुरा हो कि नाइसीन विश्वासघोषणा पहिलो कोन्स्टान्टिनको इतिहासमा स्थापित भएको थियो, र यो अन्तिम कोन्स्टान्टिनका लागि पनि एउटा विषय बन्ने थियो; उनी कोन्स्टान्टिन एघारौँ थिए, जो पूर्वी बाइजेन्टाइन साम्राज्यका अन्तिम सम्राट् थिए। महान् कोन्स्टान्टिन, जो पहिलो थिए, बाइबलको भविष्यवाणीमा बारम्बार एक विषयको रूपमा प्रस्तुत गरिएका छन्। उनी पूर्वको साम्राज्यको आरम्भकालका शासक हुन्, र यसैले पूर्वको साम्राज्यको अन्त्यकालका शासकको प्रतीकरूप हुन्छन्। यदि भविष्यवाणीको विद्यार्थीले अल्फा र ओमेगाको सिद्धान्त बुझ्छ भने, नाइसीन विश्वासघोषणा आरम्भिक र अन्त्यकालीन—दुवै इतिहासहरूको एक तत्त्व हो भन्ने तथ्य उसले ध्यान दिनैपर्छ।

३८१ मा, नाइसिन धर्मस्वीकारलाई प्रायश्चित्तलोकको सिद्धान्त, युखारिस्टको सिद्धान्त, तथा युखारिस्टका लागि अखमिरी रोटीको प्रयोग—जो ल्याटिन प्रचलन थियो—को स्वीकृतिसहित अद्यावधिक गरियो। ३८१ को धर्मस्वीकारले आदिम पाप र परलोकसम्बन्धी क्याथोलिक समझलाई पनि स्वीकार गर्‍यो। यसको समापन यस महत्त्वपूर्ण वाक्यसँग भयो: “हामी यो पनि परिभाषित गर्दछौँ कि पवित्र प्रेरितिक आसन र रोमी पोपले समस्त संसारमाथि प्रधानता धारण गर्दछ र ख्रीष्टका सच्चा प्रतिनिधि हुन्।”

फ्लोरेन्सको परिषदमा अर्को अद्यावधिक गरिएको संस्करण ६ जुलाई १४३९ मा हस्ताक्षर गरियो, जुन १४५३ मा कन्स्टान्टिनोपल ओटोमन तुर्कहरूको हातमा पतन हुनुभन्दा १४ वर्ष अघिको घटना थियो। यो एकता तीव्र राजनीतिक दबाबमुनि हस्ताक्षर गरिएको थियो। बाइजेन्टाइन साम्राज्य अगाडि बढिरहेका ओटोमनहरूको विरुद्ध पश्चिमबाट सैन्य सहायता पाउन अत्यन्त व्याकुल थियो। जब युनानी प्रतिनिधिहरू आफ्ना घर फर्किए, पूर्वमा रहेका अधिकांश पादरीवर्ग, सन्यासीहरू, र साधारण जनताद्वारा उक्त सहमति कडा रूपमा अस्वीकृत गरियो। त्यसमा हस्ताक्षर गर्ने अधिकांश बिशपहरूले पछि आफ्नो समर्थन फिर्ता लिए। यो एकता कहिल्यै पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन भएन र त्यसपछिका वर्षहरूमा पूर्वीय अर्थोडक्स चर्चद्वारा औपचारिक रूपमा अस्वीकार गरियो। १४५३ मा कन्स्टान्टिनोपल पतन हुँदासम्म, उक्त एकता व्यवहारतः पहिल्यै विघटित भइसकेको थियो। गहिरा धर्मशास्त्रीय, सांस्कृतिक, र जनस्तरीय प्रतिरोधका कारण असफल भएको एक राजनीतिक एकताका रूपमा इतिहासकारहरूले यसलाई प्रायः वर्णन गर्छन्।

सन् ३२५ को नाइसियाको पहिलो परिषद्मा नाइसियन धर्मस्वीकार ग्रहण गरियो। यो सन् ३३० भन्दा पाँच वर्षअघि चिन्हित छ, जब दानिएल ११:२४ का ३६० वर्ष, “एक समय” को रूपमा प्रस्तुत गरिएका, समाप्त भएका थिए।

ऊ शान्तिपूर्वक प्रान्तका अत्यन्त उर्वर स्थानहरूमाथि समेत प्रवेश गर्नेछ; र उसले त्यस्तो कार्य गर्नेछ, जुन उसका पिताहरूले पनि गरेका थिएनन्, न उसका पितापुर्खाहरूले नै; उसले तिनीहरूका बीचमा लुट, माल, र धनसम्पत्ति

छरिदिनेछ; हो, उसले केही समयसम्म किल्लाबन्द दृढस्थानहरूका विरुद्ध आफ्ना युक्तिहरू रच्नेछ। दानियल 11:24.

ईसा पूर्व ३१ वर्ष र ३३० दुवैले दानियेल ११ का पद २७ र २९ मा उल्लिखित “नियुक्त समय” लाई जनाउँछन्।

र यी दुवै राजाहरूका हृदय अनिष्ट गर्नतर्फ लाग्नेछन्, र तिनीहरूले एउटै मेचमा बसेर झूट बोल्नेछन्; तर त्यो सफल हुनेछैन; किनकि अन्त अझै नियुक्त गरिएको समयमै हुनेछ। ... नियुक्त गरिएको समयमा ऊ फर्केर आउनेछ, र दक्षिणतर्फ अघि बढ्नेछ; तर त्यो न त पहिलाको जस्तो हुनेछ, न पछिको जस्तो। दानियल ११:२७, २९.

पूर्वी रोमको भविष्यसूचक रेखाको आरम्भ (330) र अन्त्य (1449-1453) पहिलो र अन्तिम सम्राट कन्स्टान्टिनद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएको छ। बाइजेन्टिन साम्राज्य भनिने पूर्वी रोमको भविष्यसूचक रेखाको अल्फा र ओमेगा, 31 BC मा भएको एक्टियमको युद्धदेखि 330 सालसम्म सर्वोच्च रूपमा शासन गरिएको तीन सय साठी वर्षको साम्राज्यवादी रोमको अन्त्यसँग, र त्यसपछि 1453 सम्म, सम्बन्धित छ। 31 BC मा भएको एक्टियमको युद्धभन्दा अघि मार्क एन्टनी र अगस्टस सिजरले एउटै मेजमा असत्य बोले, तर त्यो सफल भएन। 330 सालभन्दा अघि, 325 मा, नाइसिन मतप्रतिज्ञा स्वीकार गरियो। 1453 सालभन्दा अघि यही उही नाइसिन मतप्रतिज्ञाको परिमार्जित संस्करण स्वीकार गरियो। 31 BC भन्दा अघि दुई राजनीतिक व्यक्तित्वले एउटै मेजमा असत्य बोले। 325 मा आत्मिक असत्यहरू एउटै मेजमा बोलिए। ती दुई साक्षीहरूले 1439 मा फ्लोरेन्स परिषद्मा स्वीकार गरिएका राजनीतिक र आत्मिक असत्यहरूलाई पहिचान गराउँछन्। त्यस परिमार्जित नाइसिन मतप्रतिज्ञालाई संघको अध्यादेश भनिन्थ्यो।

एउटै मेजमा भएका झूटहरूको पहिलो मार्गचिन्ह 31 BC भन्दा अघि आयो, र यो मूर्तिपूजक रोमका दुई राजनीतिक गुटहरूबीच थियो। ती झूटहरूको नियुक्त समय 31 BC थियो, र यसमा अगस्टस समावेश थियो, जो मिस्रको प्रतिनिधित्व गर्ने एक पुरुष र एक स्त्रीको महासंघको विरुद्ध रोमको प्रतीक थियो। झूटहरूको दोस्रो समूह 325 मा थियो, र नियुक्त समय 330 थियो। तेस्रो समूह 1439 मा थियो, र नियुक्त समय 1449-1453 थियो। 1439 मा मेजमा रहेका पक्षहरूले पश्चिमी र पूर्वी रोमको प्रतिनिधित्व गर्थे, जहाँ पूर्वी रोमले धार्मिक तर्कमा सहमति जनाएर एउटा राजनीतिक लक्ष्य खोजिरहेको थियो। 31 BC, त्यसपछि 330, र त्यसपछि 1453 ले रोमको रेखाको त्रिगुण प्रयोगलाई प्रतिनिधित्व गर्छन्।

मार्क एण्टोनी र क्लियोपात्राको गठबन्धनको राजनीतिक खतराले ३२५ मा एरियनवादको विधर्मको आत्मिक खतराको प्रतिरूप प्रस्तुत गर्‍यो, जसले पुनः १४३९ मा इस्लामी तुर्कहरूको राजनीतिक तथा धार्मिक खतराको प्रतिरूप प्रस्तुत गर्‍यो।

निसियाको धर्मस्वीकारका सिद्धान्तहरू झूट हुन्, र तिनमा कुनै सत्य छैन। सन् १४३९ को जुलाई ६ मा, फ्लोरेन्सको महासभामा हस्ताक्षर गरिएको दस्तावेजलाई एकताको अध्यादेश भनिन्थ्यो, र त्यसले उही झूटहरू तथा त्यसभन्दा पनि बढी कुराहरूको प्रतिनिधित्व गर्दथ्यो। जब प्रतिनिधिहरू सन् १४३९ मा कन्स्टान्टिनोपल फर्किए, उनीहरूलाई क्रोध र विश्वासघातका आरोपहरूका साथ सामना गरियो। यो उक्ति चारैतिर फैलियो: “पोपको माइटरभन्दा तुर्की पगडी नै राम्रो।”

यो एकता मुख्यतः यस कारण हस्ताक्षरित गरिएको थियो कि बाइजेन्टाइन सम्राटलाई ओट्टोमानहरूको विरुद्ध पश्चिमी सैन्य सहायताको अत्यन्तै निराशाजनक आवश्यकता थियो। जब यो स्पष्ट भयो कि अत्यन्त थोरै (वा कुनै पनि) सैन्य सहायता आउँदै थिएन, तब उक्त एकताप्रतिको समर्थन पूर्णतः लोप भयो। 1450-1451 मा, पूर्वका धेरै सिनोडहरूले उक्त एकतालाई अस्वीकार गरे, र 1453 मा कन्स्टान्टिनोपल पतन भएपछि, उक्त एकता पूर्ण रूपमा परित्याग गरियो। फ्लोरेन्सको एकता-सम्बन्धी डिक्लीको अन्तिम परिणामलाई पूर्वी अर्थोडक्स चर्चले असफल तथा अस्वीकृत परिषद्को रूपमा मान्दछ। यसलाई वैध ठानिँदैन। तथापि, रोमन क्याथोलिक चर्चले अझै पनि यसलाई एक वैध सर्वधर्मसभा मान्दछ।

हामी दोस्रो हायका भविष्यवाणीय विशेषताहरू तेस्रो हायको इतिहासमा कसरी पुनरावृत्त हुन्छन् भन्ने बुझ्नका लागि तर्क-क्रम स्थापित गर्दैछौं। पहिलो हायको एक-सय-पचास-वर्षीय भविष्यवाणी जुलाई २७, १२९९ मा सुरु भयो र जुलाई २७, १४४९ मा समाप्त भयो।

१४४९

कन्स्टान्टिन एकादश पालायोलोगोसको जन्म सन् १४०४ मा भएको थियो, र उनले जनवरी १४४९ देखि २९ मे १४५३ सम्म शासन गरे। उनी पूर्वी रोमी (बाइजेन्टाइन) साम्राज्यका अन्तिम सम्राट थिए, जुन १,१०० वर्षभन्दा बढी समयसम्म कायम रहेको थियो। सन् १४५३ मा ओटोमनहरूको घेराबन्दीका क्रममा उनले मेहमेद द्वितीयको ८०,००० भन्दा बढी सैनिकहरूको सेनाविरुद्ध केवल करिब ७,००० देखि ८,००० रक्षकहरूका साथ कन्स्टान्टिनोपलको रक्षाको साहसी नेतृत्व गरे। २९ मे १४५३ मा, जब कन्स्टान्टिनोपल अन्ततः पतन भयो, उनी सहरका पर्खालहरूमा लड्दालड्दै मारिए। उनको शव कहिल्यै निर्णायक रूपमा पहिचान गरिएन। उनको मृत्युसँगै रोमी साम्राज्यको अन्त्य भयो (ईसा पूर्व २७ मा अगस्टसद्वारा स्थापित साम्राज्यको अन्तिम प्रत्यक्ष निरन्तरता)।

उहाँलाई ग्रीक इतिहास र अर्थोडक्स परम्परामा एक वीर पुरुषका रूपमा स्मरण गरिन्छ—जनश्रुतिमा प्रायः “संगमरमरका सम्राट” भनेर सम्बोधन गरिन्छ (यो विश्वास कि उहाँ एक दिन कन्स्टान्टिनोपललाई उद्धार गर्न फर्कनुहुनेछ)।

जोन अष्टम पालायोलोगोस (१३९२–१४४८) १४२५–१४४८ सम्म शासन गरेका अन्त्यतिरका दोस्रो बाइजान्टिन सम्राट थिए। उनी सम्राट मानुएल द्वितीय पालायोलोगोसका जेठा पुत्र तथा कन्स्टान्टिन एघारौँका दाजु थिए। जोन अष्टमले आफ्नो शासनकालको अधिकांश समय मरणासन्न बाइजान्टिन साम्राज्यलाई ओटोमनहरूबाट बचाउने व्याकुल प्रयत्नमा बिताए। १४३९ मा, उनी व्यक्तिगत रूपमा इटाली गए र फ्लोरेन्सको परिषद्को अध्यक्षता गरे, जहाँ उनले तथा पूर्वी अर्थोडक्स प्रतिनिधिमण्डलले अस्थायी रूपमा रोमन क्याथोलिक चर्चसँग पुनर्मिलन गर्न र पोपलाई चर्चको प्रधानको रूपमा स्वीकार गर्न सहमति जनाए। महान् कन्स्टान्टिनले पनि नाइसियाको परिषद्को अध्यक्षता गरेका थिए। जोन अष्टमले आशा गरेका थिए कि पोपसत्तासँगको यस एकताले टर्कहरूका विरुद्ध पश्चिमी सैन्य सहायता ल्याउनेछ, तर कन्स्टान्टिनोपलमा यो एकता अत्यन्त अलोकप्रिय थियो र अन्ततः असफल भयो। जोन अष्टमको १४४८ मा (प्राकृतिक कारणले) मृत्यु भयो, कन्स्टान्टिनोपल १४५३ मा पतन हुनुभन्दा केवल पाँच वर्षअघि। त्यसपछि उनका भाइ कन्स्टान्टिन एघारौँ सम्राट बने र सहरको रक्षा गर्दै मृत्यु भए।

१४४८ मा जोन अष्टमको मृत्यु भएपछि, उनका भाइ कन्स्टान्टिन एकादशलाई उत्तराधिकारीका रूपमा चुनियो। १४४८ सम्म आइपुग्दा बाइजेन्टिन साम्राज्य एउटा अत्यन्तै सानो आश्रित राज्यमा सीमित भइसकेको थियो, र कन्स्टान्टिनोपलको सिंहासनमा को बस्ने भन्ने कुरामा ओटोमनहरूको उल्लेखनीय प्रभाव थियो। २७ जुलाई १४४९ मा, बाइजेन्टिन साम्राज्यका अन्तिम वर्षहरूमा एक अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण राजनीतिक घटना घट्यो। बाइजेन्टिन सम्राट जोन अष्टम पालायोलोगोसको १४४८ मै पहिले नै मृत्यु भइसकेको थियो। उनका भाइ, कन्स्टान्टिन एकादश पालायोलोगोस (अन्तिम सम्राट), कन्स्टान्टिनोपलमा सम्राट घोषणा गरिए। तथापि, कन्स्टान्टिन एकादश औपचारिक रूपमा सिंहासनारूढ हुनुअघि, उनले ओटोमन सुल्तान (मुराद द्वितीय) समक्ष राजदूतहरू पठाए र शासन गर्ने अनुमति मागे। सुल्तानले त्यो अनुमति प्रदान गरे, र त्यसपछि मात्र कन्स्टान्टिन एकादश औपचारिक रूपमा मुकुटधारण गराइए र सम्राटका रूपमा मान्यता प्राप्त गरे। यस कार्यलाई बाइजेन्टिन स्वतन्त्रताको स्वेच्छिक समर्पणका रूपमा हेरियो। पहिलो पटक, एक बाइजेन्टिन सम्राटले उनले केवल ओटोमन तुर्कहरूको अनुमतिद्वारा मात्र शासन गरिरहेको कुरा खुला रूपमा स्वीकार गरे। त्यसको केवल चार वर्षपछि, १४५३ मा, कन्स्टान्टिनोपल ओटोमनहरूको अधीनमा पर्‍यो।

१४४९ जुलाई २७ पछि तीन सय एकान्नब्बे वर्ष र पन्ध्र दिनमा, १८४० अगस्त ११ मा, टर्कहरूले मिश्रबाट संरक्षण खोज्दै चार महान् युरोपेली शक्तिहरूसमक्ष अधीन भई एक घडी, एक दिन, एक महिना र एक वर्षको भविष्यवाणी पूरा गरे। अब हामीले चाँडै आउन लागेको आइतवारको व्यवस्थामा पहिलो र दोस्रो हाय लागू गर्न तर्कको आधार स्थापित गरेका छौं। एक लाख चवालीस हजारको प्रतीकका रूपमा पतरसले तेस्रो स्वर्गदूतको आन्दोलनलाई

प्रतिनिधित्व गर्छन्, र विलियम मिलरले पहिलो र दोस्रो स्वर्गदूतहरूको आन्दोलनलाई प्रतिनिधित्व गर्छन्। दुवै आन्दोलनहरू “साँचाहरू” सँग सम्बन्धित छन्।

दाऊदको घरानाको साँचो म उसको काँधमा राखिदिनेछु; तब उसले खोल्नेछ, र कसैले बन्द गर्नेछैन; अनि उसले बन्द गर्नेछ, र कसैले खोल्नेछैन। यशैया 22:22।

अनि म तिमीलाई यो पनि भन्दछु, कि तिमी पत्रुस हौ, र यस चट्टानमाथि म मेरो मण्डली निर्माण गर्नेछु; अनि पातालका ढोकाहरू यसमाथि प्रबल हुने छैनन्। अनि म तिमीलाई स्वर्गको राज्यका साँचाहरू दिनेछु; र तिमीले पृथ्वीमा जे बाँध्नेछौ, त्यो स्वर्गमा बाँधिएको हुनेछ; र तिमीले पृथ्वीमा जे फुकाउनेछौ, त्यो स्वर्गमा फुकाइएको हुनेछ। मत्ती 16:18, 19।

हामी अर्को लेखमा निम्नेको युद्धतर्फ त्यस “कुञ्जी” को रूपमा अग्रसर हुनेछौं, जसले केवल अथाह खाडललाई मात्र खोल्दैन, तर दानियेल ११ को सम्पूर्ण गवाहीलाई सिद्ध क्रममा मिलाउने भविष्यसूचक कुञ्जीको रूपमा पनि कार्य गर्दछ। मिलरको सपनामा सन्दूकसँग जोडिएको “कुञ्जी” मिलरको बाइबल-अध्ययनको विधि थियो। मिलराइट इतिहासको प्रमाण-पद-आधारित अध्ययन, तेस्रो स्वर्गदूतको इतिहासमा “लाइनमाथि लाइन” सँग संयुक्त हुँदा, प्रकाश ९ को कुञ्जीलाई पद ४० को बाह्य सन्देशको लुकेको इतिहास खोलेर क्रमबद्ध र समरेखित गर्न सक्षम पार्ने कुञ्जी हो।

हामी हाम्रो विचार-विमर्श अर्को लेखमा निरन्तरता दिनेछौं।

“भविष्यवक्ताका निम्ति चक्रभित्रको चक्र, र तिनीसँग सम्बन्धित जीवित प्राणीहरूको दृश्य—यी सबै जटिल र अव्याख्येयजस्ता देखिन्थे। तर चक्रहरूका बीचमा अनन्त बुद्धिको हात देखिन्छ, र उहाँको कार्यको परिणाम पूर्ण व्यवस्था हो। प्रत्येक चक्रले प्रत्येक अर्को चक्रसँग सिद्ध मेलमिलापमा काम गर्दछ।” Testimonies to Ministers, 214.